حزب و كۆمەڵگا یان حزب و هێشتنەوەی جیاوازی چینایەتی

بژار

بەشی سێیەم

هاوڕێ مەنسور لە لاپەڕە سێدا " حزب و كۆمەڵگا , وەرگێڕانی سالار ڕەشید " دەڵێت : پەیوەندی حزب و چین ئەمجارەیان بە مانای یەكیەتییەك كە حزب دەبێت لەگەڵ چین دا پێكی بهێنێت , یەكگرتنی حزب لەگەڵ چین دا , جێگای كرێكار لە حزب دا , ...هتد .

لێرەدا حزب یەكەیەكی سەربەخۆیە و دەیەوێت لەگەڵ چینی كرێكاردا , ڕێككەوتن نامەی یەكگرتن مۆر بكات ! بەلاَم ئەم یەكگرتنەی حزب لەگەڵ چینی كرێكاردا لە پێناوی چیدایە ؟ لە پێناوی نوێنەرایەتی كردنی چینی كرێكاردایە . لە لاپەڕە 6 دا دەڵێت : " چینی كرێكار بهێنێتە مەیدان و نوێنەرایەتی بكات " . لە كۆمەڵگای چینایەتیدا , دروست بوونی چینەكان بۆ یەكلایی كردنەوەی دەسەلاَتی چینایەتیین . بەجیا و سەربەخۆ لە ململانێ چینایەتییەكان دروست نابن . واتە هەموو حزبێك دەبێت سەر بە چینێكی كۆمەلاَیەتی دیاری كراو بێت . حزبی چینی كرێكاریش دەبێت سەر بە چینی كرێكار بێت . ئەگەر سەر بەو چینە نەبێت " واتە ئەگەر بەشێك نەبێت لەو چینە " و لە دەرەوەی ئەووەوە هاتبێت , ئەوا دەبێت سەر بە چینێكی تر بێت . هاوڕێ مەنسور كە باسی لە یەكگرتنی حزب كردووە لەگەڵ چین " تەبەقە " دا , دەبوایە پێش هەموو شتێك ڕوخساری چینایەتییانەی حزبەكەی بخستایەتە ڕوو . شوێنی لێوە هاتنی حزبەكەی دیاری بكردایە . چۆنیەتی پێكهاتنی حزبەكەی لە دەرەوەی چینی كرێكار و لە دووتوێی پەیوەندییە فكری و سیاسی و كۆمەلاَیەتییەكانی چینەكەی خۆیدا باس بكردایە . دەبوایە بەرنامەی كاری حزبەكەی بە پەیوەند بەو چینەوە كە حزبەكەی لێوە هاتووە , ڕاڤە بكردایە . خۆ ئەگەر حزبەكەش حزبی چینی كرێكارە , دەبێت لە ناوجەرگەی پەیوەندییە چینایەتییەكانی كرێكارانەوە دروست ببێت . دەبێت هەڵگری خاسیەتەكانی چینی كرێكار بێت . دەبێت ئاوێنەی ڕووخساری چینایەتییان بێت . دەبێت ئامانجە چینایەتییەكانی كرێكاران , ئامانجەكانی ئەمیش " حزب " بێت . دەبێت میكانیزمەكانی خەباتی چینەكە لە خۆیدا " واتە لە حزبدا " مشت ومالَ بكات و پەرەی پێ بدات . دەبێت یاسا چینایەتییەكانی كرێكاران بۆ شۆڕش و سۆشیالیزم , چوارچێوەی هەڵسوڕانی ئەم دیاری بكات . حزبێك كە چینی كرێكار خۆی دروستی بكات , یانی بەشێكی جیا نەبووەی چینەكەیە , سەربەخۆ بوونی بە سەربەخۆ بوونی چینەكەوە دیاری دەكرێت . یەكگرتن لەگەڵ چینی كرێكاردا بۆ حزبێكە كە لە دەرەوەی چینەكەوە هاتبێت . هەرچۆن بێت , دەبوایە لانی كەم , میكانیزمەكانی یەكگرتنی ئەم دوو هێزەی دیاری بكردایە . هاوڕێ مەنسور بەجیا لەوەی كە خۆی لەم ووردەكاریانە پاراستووە , بە ڕۆشنی ئەوەی باس كردووە كە حزبێكی كۆمۆنیست بۆ چینی كرێكار دادەمەزرێنێت . ئەم حزبەش كە دایدەمەزرێنێت بۆ هێنانە مەیدانی چینی كرێكار و نوێنەرایەتی كردنیەتی . هاوڕێی خۆشەویستمان باسی ئەوە ناكات , كێ ئەو مۆڵەتەی داوەتێ كە بە ناوی چینی كرێكارەوە حزب دابمەزرێنێت . ئایا پرسی بە كرێكارانی هیچ كارخانەیەك , ڕابەرانێكی كرێكاری , هیچ جۆرە ڕێكخراوێكی سیاسی كرێكاران , سەندیكایەك , نوێنەرانێكی ئەوان لە هەر جێیەك بێت , كردووە ؟ ئەگەر دەسەلاَتی ڕەشی كۆماری ئیسلامی ئەم ڕێگایەی

لەوان بە ئاشكرا و بە تەواوی گرتبێت , ئەی ئایا خۆیان " واتە هاوڕێ مەنسورو ئەوانی تر " هیچ هەوڵێكی نهێنییان " ئەگەر بە ئاشكراش نەیان توانیبێت " لەم بارەیەوە داوە ؟ خۆ ئەگەر ئەمەش بە كارێكی پۆپۆلیستانە بزانن , ئەی نەدەكرا ڕوونی بكەنەوە كە چۆن چۆنی نوێنەرایەتی دەكەن ؟ لە كۆمەڵگادا مەرجی نوێنەرایەتی لە لایەن كەسێكەوە بۆ كێشەیەك , ئەوەیە كە پرس بە خاوەنی كێشەكە " جا ئەگەر كەسێك بێت یان لایەنێك بێت " كرابێت و ئەویش یە پێی ڕاسپاردەیەك كە دەیداتێ و بە پێی بارودۆخێك كە لە ئارادایە و بە پێی چوارچێوەیەك كە بۆی دیاری دەكات , مۆڵەتەكەی پێ دەبەخشێت . ئەگەر هاوڕێ مەنسور پێی وابووبێت كە ئەوان حزب بۆ نوێنەرایەتی كرێكاران لە مەسەلەی وەرگرتنی دەسەڵاتی سیاسیدا دروست دەكەن و ناچنە ناو پەیوەندییە كۆمەڵایەتییەكانەوە . یانی ئەوان ئەگەر پێیان وابووە كە بەدەر لە مەسەلە و كێشە و كارە كۆمەڵایەتییەكان , دەیانەوێت لە بواری سیاسەتی كرێكارانەدا هەڵسوڕانی خۆیان وەكو تەشكیلاتێك كە دایدەمەزرێنن بە ئەنجامی بگەیەنن , دەبوایە دابڕانی فاكتەرە سیاسی و كۆمەڵایەتییەكانیان لە یەكتری , بۆ خوێنەر و خەڵكانی ڕادیكال و چینی كرێكار ڕوون بكردایەتەوە . دەبوایە سەربەخۆ بوونی دنیای سیاسەتی كرێكارانەیان لە دنیای پەیوەندییە كۆمەڵایەتییەكان ڕابگەیاندایە . دەبوایە پێناسەیەكی تریان بۆ شۆڕشی كۆمەڵایەتی چینی كرێكار بدایە . تەنانەت ئەگەر گریمان وایە و ئەوان تەنیا لە مەیدانی سیاسەتدا نوێنەرایەتی دەكەن , بەڵام بە پێی زانستی لۆژیك و ڕا و تێگەیشتنی كۆمەڵانی خەڵك , نوێنەرایەتی تەنیا بۆ ماوەیەكە و هەرگیز هەمیشەیی نەبووە . واتە , دەبوایە ماوەی نوێنەرایەتی كردنەكەیان دیاری بكردایە . نوێنەرایەتی كردن بە بێ دیاری كردنی ماوە " كات " بە پێی هەموو پێوانەیەك دەرچوونە لە بازنەی لۆژیك . ئەم هاوڕێیەمان بە كردەوە و بە پێی ئەو میتۆدەی كە پیادەی كردووە , نەیتوانیوە چینی كرێكار وەكو چینێكی جیهانیی بناسێت , چونكە لە لایەكەوە حزبێكی لۆكاڵی " بە تەنیا پەیوەست بە كرێكارانی ئێرانەوە " دروست كردووە و لە لایەكی تریشەوە شێواز و هەڵسووڕان و ئامانجی جیهانیی " نێونەتەوەیی " چینی كرێكار لە حزبەكەدا سەرنگومە " بزرە " . هاوڕێ مەنسور كە ئەو مافەی بە خۆی داوە بۆ دامەزراندنی حزب و نوێنەرایەتی كردنی چینی كرێكار بەو حزبە , دەبوایە ئەو مافەشی بە فەرمی بۆ هەموو ئەو كەسانە بناسیایە كە هەمان جۆر حزب بۆ چینی كرێكار " بەجیا لە حزبەكەی هاوڕێ مەنسور " دادەمەزرێنن و دەیانەوێت نوێنەرایەتی چینەكە " واتە چینی كرێكار " بكەن . ناكرێت مافێك بۆ خۆت بە فەرمی بناسیت و خەڵكانی تری لێ بێبەش بكەیت . ئەگەر مەسەلەكە ئاوا بكەوێتەوە كە گوایە هاوڕێ مەنسور لە سەر بناغەیەكی ماركسیستی حزبی دروست كردووە و ماركسیزمیش بۆ خۆی زانستی ڕزگاری بەخشی چینی كرێكارە , ئەوا دەبوایە ووتەكانی ماركس ی لەم بوارەدا دەست نیشان بكردایە . ڕوونی بكردایەتەوە كە ماركس ڕێك لەم ڕووەوە ئەوە دەڵێت كە هاوڕێ مەنسور پێی هەڵدەستێت . تە ڕاستیدا دانانی حزبێك بە نوێنەوی چینی كرێكار , دەزگایەكە لە بیر كردنەوە كە چینی كرێكاری تیا بە نزم دەگیرێت . ئەو ئەركە مێژووییەی بە چینی كرێكار سپێردراوە لە ڕزگار كردنی مرۆڤایەتیدا , لێی وەردەگیرێتەوە .چینەكە " واتە چینی كرێكار " هەرچەندە زۆربەی دانیشتوانی سەر ئەم گۆی زەوی یە پێك دەهێنن , وە هەچەندە هێزی ڕاگرتنی كۆمەڵگاكانی سەر زەویین , وە هێزی شۆڕش و گۆڕانكاری و دامەزرێنەری كۆمەڵگای سۆشیالیستیین " سۆشیالیزمی ڕاگوزار نەك جێگیر " , كەچی لەم تێڕوانینە سەروچینایەتییەی هاوڕێ مەنسوردا شیاوی ئەوە نین كە نوێنەری خۆیان بن و دەبێت وەك كۆیلەكانی زەمانی زوو چۆن بە شوێن خاوەنەكانیانەوە بوون , ئەمانیش " واتە كرێكاران " ئاوا بە شوێن حزبەكانیانەوە بن . ئەم تێڕوانینە هەر ئەو تێڕوانینەیە كە بۆرژواكان چینی كرێكاری پێ دەبینن . لە جیاتی ئەوەی

ئەم هاوڕێیەمان بە شوێن ئەوەوە بوایە کە چۆن چۆنی دەتوانێت حزبەکە بداتە دەست چینی کرێکار , یان شوێنی ڕابەرایەتی چینەکە لە ناو حزبەکەدا و بۆ هەڵسووڕانی لە پێناوی چینەکەدا بدۆزێتەوە , هاتووە بە شوێن ئەوەوە بووە کە چۆن چۆنی حزبەکە بکات بە نوێنەری چینەکە و چینەکە لە پێناوی سەرخستنی حزبەکەدا و بە دەوریدا کۆی بکاتەوە . هاوڕێ مەنسور , خۆی واتەنی , دەیەویست بەم حزبە چینی کرکار بێنێتە مەیدانەوە . لێرەدا و لەم بۆچوونەدا ئەو ڕاستییە بە ئاشکرا بزر دەبێت , کە چینی کرێکار بەدەر لە ویستی هاوڕێ مەنسور خۆی ڕۆژانە لە مەیداندایە . لە هەموو لایەکەوە و بە شێوازی جۆراوجۆر لە شەڕی چینایەتیدایە لەگەڵ بۆرژوادا . هۆشیاری چینایەتی هاوڕێ مەنسور و هەموو ئەو کۆمۆنیستانەی تریش کە بە پانتایی جیهان و بە درێژایی مێژووی بزووتنەوەکە " بە ئێستاشەوە " گەڵاڵە بووە و گەڵاڵە دەبێت , دەگەڕێتەوە بۆ خەباتی نەپساوەی چینی کرێکار و شۆڕشە کۆمەڵایەتییەکانی لە پرۆسە مێژوویی و سەرتاسەرییەکەیدا . چینی کرێکار بۆ هاوڕێ مەنسور و هیچ کەسێکی تر ڕانەوەستاوە و ڕاش ناوەستێ تا حزبی بۆ دروست بکەن و بیهێننە مەیدانی شەڕی چینایەتییەوە . گرفتی چینی کرێکار لە هاتنە مەیدانیدا نییە . لە دۆزینەوەی شێوازەکانی یەکگرتنیدایە لە سەر ئاستی جیهان . لە دۆزینەوەی ئامرازێکدایە کە خەباتێکی سەراسەری پێ بکات . لە چۆنیەتی ڕاگەیشتنیدایە بە سۆشیالیزمی ڕاگوزار و تێپەڕ بوون لێیەوە بۆ کۆمۆنیزم . لە دۆزینەوەی یاساکانی هەڵوەشاندنەوەی کاری کرێگرتەدایە . لە پەی بردنی زیاتریدایە بە ڕابەرایەتی بە کرمەڵ لە خەباتی ڕۆژانەیدا . لە پەی بردن و هێنانە دەرەوەی ئانرازی چینایەتی خۆیدایە بۆ شۆڕش و سۆشیالیزم بە ڕووخساری جیهانییانەوە . گرفتی چینی کرێکار هەرگیز لەویادا نەبووە کە بیهێنێتە مەیدان و نوێنەرایەتی بکەیت . ئەم دوو تێزی هێنانە مەیدان و نوێنەرایەتی کردنە , دوو تێزی تا بیینەقاقا سەروچینایەتیین . دوو تێزن بۆ لە قاڵبدانی چینی کرێکار و بە نزم گرتنی . دوو تێزن بۆ کردنی شەڕەکان بە کرێکاران و خۆماڵیی " تەئمیم " کردنی سەرکەوتنەکان و دەستکەوتە مادییەکانیش لە لایەن حزبەکانەوە . دوو تێزن ڕێك هەڵێنجراوی دەزگای بیر کردنەوەی چەپی ڕۆشنبیرن لە بزووتنەوەی کۆمۆنیستی و کرێکاریدا . هاوڕێ مەنسور لە لاپەڕە 4 دا دەڵێت : (, بەڵکو مەبەست ئەوەیە کە چینی کرێکار بێبەشە لە حزبێك کە لە مەیدانی سیاسەتی سەراسەریدا , لە ململانێی دەسەڵاتدا , نوێنەرایەتی بکات و ڕێکی بخات و هێزی ئەم چینە وەگەڕ بخات و ڕێنوێنی بکات) . سەیری ئەم دەستەواژانەی هاوڕێ مەنسور : نوێنەرایەتی بکات , ڕێکی بخات , هێزی ئەم چینە وەگەڕ بخات , ڕێنوێنی بکات . مانای بناغەیی هەموو ئەم دەستەواژانە بە نزم گرتنی چینی کرێکارە . بەزەیی هاتنەوەیە بە چینی کرێکاردا بۆ دەستە پاچەیی و هەژاری و داماوی یەکەی لە هۆشیاری و ڕێکخستنی خۆیدا لە مەیدانەکانی سیاسەت و ململانێی دەسەڵاتدا .هەموو ئەم قسانە ڕێخۆشکەرن بۆ داسەپاندنی حزب وەکو فەرمان ڕەوا بە سەر چینی کرێکاردا . هاوڕێ مەنسور دەیتوانی بڵێت کە خۆی و هەموو کۆمۆنیستەکانی پێش خۆی و دوای خۆیشی لە هۆشیاری چینایەتیدا قەرزداری خەباتی مێژوویی و سەراسەری چینی کرێکارن لە سەر ئاستی جیهان . دەیتوانی بڵێت بە تەمان حزبێك دروست بکەن کە چینی کرێکار خۆی میکانیزمەکانی دروست بوون و هەڵسووڕانی لە مەیدانی سیاسی و کۆمەڵایەتیدا داونەتێ . دەیتوانی بڵێت حزبێك دروست دەکەن کە چینی کرێکار خاوەنی دەبێت نەك ئەوان " مەبەست هاوڕێ مەنسور و ئەوانە " . دەیتوانی بڵێت حزب بۆیە دروست دەکەن , بۆ ئەوەی چینی کرێکار لە بەکار هێنانیدا وەکو ئامرازێك " بەڵام بە کردەوە نەك بە قسە " دەسەڵاتی سیاسی پێ بگرێتە دەست . ئەمانە و زۆر شتی تریش هەبوون لە ڕوانگەی فکری مارکسیزمەوە دەیتوانی ڕای بگەیەنێت . , بەڵام چونکە دەزگای بیر کردنەوەی لەمەڕ حزب و

دەسەڵاتی سیاسی و کۆمەڵگاوە پێچەوانە بووە بە میتۆد و فکری مارکس , نەیتوانیوە تێڕوانینێکی دایلێتیکانەی بۆ چینی کرێکار و جیهانی بوونی و مێژووی خەباتی و شۆڕشی کۆمەڵایەتی و سۆشیالیزمی ڕاگوزار هەبێت . یەکێك لەو خاسیەتانەی کە هەموو ڕیڤیژینستەکان " تەحریفییەکان " لە مارکسیزم جیا دەکاتەوە , بە نزم گرتنی چینی کرێکارە لە دەزگای بیر کردنەوە و شێوازی کار کردنیاندا . هاوڕێ مەنسور لە لاپەڕە 5 دا دەڵێت : (بەڵام ئەرکی ئێمە پێکهێنانی حزبێکی سیاسی یە کە لە چەقی ململانێی دەسەڵاتی نێو کۆمەڵگادا ئاڵای کرێکار , ئاڵای یەکسانیخوازی و ئازادیخوازی هەڵبکات و بە شێوەیەکی بابەتی خۆی لایەکی ئەم ململانێیە بێت و شانسی سەرکەوتنی هەبێت لەم ململانێ سیاسییەدا) . بەرز کردنەوەی ئاڵای کرێکار لە لایەن حزبێکەوە کە خۆی بە حزبی کۆمۆنیست بزانێت , پێش هەر شتێك بە مانای هەبوونی دەسەڵاتی چینایەتییانەی کرێکاران دێت لەو حزبەدا . لە حزبەکەی هاوڕێ مەنسوردا نەك چینی کرێکار دیار نەبوو , بەڵکو ئاسەوارێکیش لەو ڕووەوە نەبوو . ئەوەی کە هەبوویێت تەنیا کۆمەڵێك قسە و لافیتە و هەڵسووڕانی نا کرێکارانە بوو . حزبێك کە چینی کرێکار هەڵی نەسووڕێنێت , ئاڵای چینی کرێکاری چۆن تیا بەرز دەکرێتەوە ؟ ئەو ئاڵایە بە حزبێك بەرز دەکرێتەوە کە ئامڕازی خەباتی چینەکە بێت نەك ڕابەری بە زۆر داسەپاو بە سەریدا . حزبێك کە بیەوێت دەسەڵاتی سیاسی بگرێتە دەست , دەبێت ئاڵای خۆی " واتە حزبەکە " بەرز بکاتەوە , نەك ئاڵای چینێك کە لە ڕوانگەی ڕابەرانی حزبەکەوە پاشکۆی حزبەکە و ئامڕازی دەستی حزبەکە بێت . هاوڕێ مەنسور لە لایەکەوە ئاڵای چینی کرێکاری بەرز کردووەتەوە و لە لایەکی تریشەوە حزبەکەی کردووە بە سەنتەر و دەسەڵاتدار , بۆ کۆکردنەوەی ئەندامانی چینەکە بە دەوریدا و چەق پێ بەستنیان لە ژێر سایە و ڕکێفی حزبدا . حزبێك کە دەسەڵاتی سیاسی چینی کرێکار لە دەستی خۆیدا دابنێت , ناتوانێت ڕاستگۆیانە ئاڵای چینی کرێکار بەرز بکاتەوە . لۆکاڵ پێ کردنی چینی کرێکار و پاشکۆ پێ کردنی بۆ حزب , دوو پایەی بناغەیی لە دەزگا تیۆرییەکەی هاوڕێ مەنسور پێك دەهێنن . دەزگایەکی تیۆریش کە لە سەر ئەو بناغەیەوە دابمەزرێت , نەك ئاڵای چینی کرێکار بەرز ناکاتەوە , بەڵکو ناشتوانێت ڕێگری کارای بەردەم ئەو ئاڵا هەڵکردنە نەبێت . هاوڕێ مەنسور کە باسی لە بەرز کردنەوەی ئاڵای یەکسانیخوازی کردووە لە سەر ئاستی کۆمەڵگا , باشتر وابوو لایەکی بە لای ڕیزەکانی تەشکیلاتەکەیشیدا (واتە حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری ئێران) بکردایەتەوە و ئەو ناتەبایی و جیاوازی و نا یەکسانی یانەشی بە سەر بکردایەتەوە . هاوڕێ مەنسور لە باسەکەیدا ئەوەی بە لایدا ناچێت مەسەلەی چەوساندنەوەی ئەندامانە لە لایەن ڕابەرایەتییەوە . ئەو دەست کورتییەی ئەندامان و ئەو باڵا دەستییەی ڕابەرایەتی بە شتێکی ڕۆتین دەبینێت . ئاخر حزبێك نایەکسانی لە ناو ڕیزەکانی خۆیدا بە فەرمی بناسێت , چۆن لە سەر ئاستی کۆمەڵگا ئەو نایەکسانی یە لە ناو دەبات . بە نایەکسانی خەبات بۆ یەکسانی ناکرێت . مەسەلەی یەکسانی شتێك نییە دابڕ دابڕ بکرێت . ناکرێت بۆ شوێنێك بتدەوێت و بۆ شوێنێکی تر نەتدەوێت . یان لە ناو حزبیشدا ئەو یەکسانییە داوا بکە , یان لە سەر ئاستی کۆمەڵگاش داوای مەکە . پیادە کردنی نایەکسانی لە ناو حزیدا و داوا کردنی یەکسانی لە کۆمەڵگادا , لە هەڵفریواندنی کۆمەڵانی خەڵك زیاتر شتێکی تری لێ ناکەوێتەوە . . ئەم گوێ نەدانەی بەو جیاوازی یەی کە لە حزبدا هەبوە , هاوڕێ مەنسوری گەیاندووەتە ئەو جێگایەی کە تەنیا ڕابەرایەتی و کەسە ناسراوەکانی بۆ گرنگ بێت . هاوڕێ مەنسور بە لایەوە گرنگ نەبووە کەسەکانی دەوروپشتی بە چ ڕادەیەك زانستییانە بیر دەکەنەوە و چەندەیان لەو بارەیەوە پێیە . ئەوەی بە لای ئەووەوە گرنگ بووە ناسراو بوون و هەڵسووڕانی تەشکیلاتی بووە . گرنگ بە لای ئەووەوە ئەو کەسانە بوون کە هەڵپەی

دەسەلاّتیان کردووە . لانەدان لە هێڵی دەسەلاّت (دەسەلاّتی حزبیی , یان با ڕۆشنتر بڵێم : دەسەلاّتی ڕابەرایەتی) پێوەری متمانە بووە بۆ کادرەکان . مرۆڤی تیۆریست و کارامەی ناو تەشکیلات , بەدەر بوو بێت لە هەڵپەی دەسەلاّت , جێگای بایەخ پێدانێکی ئەوتۆ نەبووە کە شیاو بێت بۆی . کاری تەشکیلاتی بۆ هەموو کەسێك یەك یاسا زاڵ بووە بە سەریدا کە ئەویش هەڵپەی دەسەلاّت بووە بۆ حزب . جا حزبێك بە پێودانگێکی ئاوا دابمەزرێت و بڕوات بە ڕێوە , دەبێت چ دڵێکی بۆ چەوساوەکان پێ خۆش بکرێت . با هاوڕێ مەنسور بەوپەڕی نیاز پاکی و دڵسۆزیشەوە ویستبێتی ئالاّی یەکسانیخوازی بەو حزبە بەرز بکاتەوە , بەلاّم چونکە لە بناغەدا ویستویەتی حزبەکە بە ئاقاری دەسەلاّتدا بڕوات و هەموو شتێکیش دەبوایە لەو پێناوەدا بوایە , ئیتر ئەو ئالاّیە هەر دەبوایە بە کەوتوویی لە ناو ئەو حزبەدا تا ئێستاش کە بوون بە دوان , بمێنێتەوە . مەسەلەی دەسەلاّت دەبێت لە دووتوێی کارە مرۆییەکانی حزبەوە بڕواتە پێشەوە . دابڕینی دەسەلاّتی سیاسی لە کارە مرۆییەکان و پێبەخشینی ئەو سەنتەرەی کە دەبێت هەموو کار و هەڵسووڕانێکی تەشکیلاتی بە دەوردا کۆ ببێتەوە , حزب دەخاتە پرۆسەیەکەوە کە بە کردەوە ئاراستەی پێچەوانە وەر دەگرێت لە بەرانبەر هەموو لافیتەیەکی شۆڕشگێڕانەدا کە بەرزی دەکاتەوە . لێرەشەوە بێگومان بێ متمانەیی کرێکاران و خەڵکانی تری چەوساوە دەست پێدەکات . بەلاّم ئەگەر لە سەرێکی ترەوە بڕوانینە مەسەلەکە , ئەم تەوەرە بەستنە بە دەوری دەسەلاّتدا , پێش ڕاگەیاندنی هاوڕێ مەنسور یش , پێکهاتەی حزبیی و سیستمی کاری تەشکیلاتی تیایدا کە لە ناوەندێتی سەرەوە و زنجیرە مەراتیب و دیسپلینی حزبیدا بەرجەستە دەبێتەوە , تۆخمە بنچینەییەکانی (هی ئەو تەوەرە بەستنە) دادەڕێژن . بەرز کردنەوەی دوو شتی ناکۆك بە یەکتری (مەبەست لێرەدا لە دەسەلاّتی سیاسی و یەکسانی یە) بە کردەوە جێگیر کردنی یەکێکیان و وەلانانی ئەوی تریانە . ئەمە جگە لەوەی کە بەرز کردنەوەی لافیتەی وەر گرتنی دەسەلاّت نایەتەوە لەگەڵ پێشێل کردنی یەکسانی لە دەسەلاّتدا لە ناو خودی حزبدا . بەجیا لەوەی چ بارودۆخێك لە ناو حزبدا لە ئارادایە , باشتر وابوو هاوڕێ مەنسور لە سەر ئاستی کۆمەڵگا پاشکۆ بوونی یەکێکیانی بۆ ئەوی تریان ڕابگەیاندایە (واتە پاشکۆ بوونی دەسەلاّتی سیاسی بۆ یەکسانیخوازی یان بە پێچەوانەوە) . ڕۆشنە کە لای ئەو یەکسانیخوازی و هەموو شتێکی تریش پاشکۆ بووە بۆ وەرگرتنی دەسەلاّتی سیاسی , بەلاّم ڕاگەیاندنی ڕاشکاوانە , گومان و چەواشە بوون ناهێڵێت . هاوڕێ مەنسور لە پاڵ بەرز کردنەوەی ئالاّی یەکسانیخوازیدا , ئالاّی ئازادیخوازیش بەرز دەکاتەوە , لە کاتێکدا کە ئازادی بۆ خودی ئەندامەکان و لە زۆربەی مەیدانەکاندا قەدەغە بووە و تا ئێستاش هەر قەدەغەیە . بۆرژوا چۆن ئازادی لە کۆمەلاّنی خەڵك لە سەر ئاستی کۆمەڵگا دێنێتەوە یەك , لە حزبەکەی هاوڕێ مەنسور یشدا ئازادی هەر ئاوا لە ئەندامان هاتبووەوە یەك . زنجیرێك کە هاوڕێ مەنسور بە تیۆرڕیزە کردن لە دەست و قاچی ئەندامانیدا توند تری دەکردەوە , پتەو کردنەوەی دیسپلینی حزبی و ڕێکخستنەوە و پەرە پێدان و جێگیر کردنەوەی هەرچی زیاتری زنجیرە مەراتیب بوو . توندوتۆڵ کردنەوەی ناوەندێتی سەرەوە بوو . خڕ کردنەوەی پلە بە پلەی دەسەلاّتی حزبیی بوو لە دەستی کەمینەیەکی بچوکدا و دوا جاریش دانانی پاشایەك بوو بۆ وەر گرتنی ئەو دەسەلاّتە بە ناوی لیدەرەوە . شێواز و ڕوانگەی فکری هاوڕێ مەنسور لەمەڕ دەسەلاّتی حزبییەوە کۆ کردنەوە و لێ سەندنەوەی هەرچی زیاتری ئەو دەسەلاّتە بوو لە ڕیزەکانی خوارەوە و گوێزانەوەی زۆرەملێ یانەی بوو بۆ ڕیزەکانی سەرەوە . لە ڕیزەکانی سەرەوەشدا جگە لە پیادە کردنی سیستمی کەم کردنەوەی هەتا بکرێت ژمارەی خاوەندارێتی بۆ دەسەلاّت , هەلاّواردنیش لە ئارادا بوو . لایەنگری هاوڕێ مەنسور بۆ هەلاّواردن لە تێڕوانینیەوە بۆ یەکپارچە بوونی حزب

سەرچاوەی دەگرت . یەکپارچە بوونی حزبیش لای ئەو تەوەرە بەستن بووە لە هەڵسووڕاندا بۆ وەر گرتنی دەسەڵاتی سیاسی . لێرەوە بووە کە ئیتر ویژدان و بێ ویژدانی , ڕاستی و ناڕاستی , باش و خراپ , دڵسۆز و نادڵسۆز , لە یەکتری جیا نەکراونەتەوە . هەر بۆیەش هاوڕێ مەنسور پاڵپشتی کادری وای کردووە (بە تایبەتی لە ناو حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق دا) کە لە گرووپ چێتی و پاوانخوازی و خۆسەپاندن وپیلانگێڕی زیاتر , فڕی بە سەر کۆمۆنیزمەوە نەبووە . لە حزبێکدا کە ئازادی لە ئەندامان وەر بگیرێتەوە و لە لایەن ڕابەرایەتییەوە پاوان بکرێت , دەبێت لە چەوساندنەوە و زۆرداری و شەڕە کورسی و بێ متمانەیی و چەواشە کردن و سیکتاریزم و لەت بوون و پاشەکشێ و وەلانانی پرەنسیبە کۆمۆنیستییەکان زیاتر , شتێکی تری لێ نەکەوێتەوە . لەزگە نان بە زوانی ئەندامانداندا لە ناو حزبدا و لێ کردنەوەی ئەو لەزگەیە لە دەرەوەی حزبدا و ڕوو بە کۆمەڵگا , ئەو ناکۆکی یەیە کە هاوڕێ مەنسور نەك چارەسەری نەکرد , بەڵکو بە پەردە پۆش کردنی گەورە تری کرد . ئالاّی ئازادیخوازی بە حزبێك هەڵناگیرێت کە سەرکوتی ئازادی لە ناو ڕیزەکانیدا بکرێت . ئەوەندەی شارەزایی بۆ سەرکوتی ئازادی پەیدا کراوە لە ناو ئەم حزبانەدا ئەگەر نیو ئەوەندە شارەزایی بۆ بردنە پێشەوەی ئازادی لە سەر ئاستی کۆمەڵگا پەیدا بکرایە , ئێستا حزبەکان لە پەراوێز بوون ڕزگاریان بووبوو .

2006-03-21

ماویەتی